

GAZETA LWOWSKA.

Czwartek

N^{er.} 82.

12. lipca 1832.

WIADOMOŚCI KRAJOWE.

— Z Lwowa. —

C. K. gubernijum krajowe nadało Janowi Pawlikowskiemu, praktykantowi konceptu, miejscę konceptisty gubernijalnego, opróżnione przez posunięcie Jakóba Wagnera na komisarza cyrkulowego.

— Z Wiednia d. 5. lipca. —

N. Pan, najwyższym listem swoim gabinetowym, datowanym w Belluno d. 21. czerwca b. r. a wydanym do wielkiego kanclérza, hr. Mitrowskie, jako kanclérza austryackiego cesarskiego orderu Leopolda, raczył najlaskawiej c. k. rzeczywistemu tajnemu radcy, podkomorzemu i gubernatorowi prowincyj weneckich, Janowi Chrzc. hr. Spauer, dać wielki krzyż austryackiego ces orderu Leopolda.

WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

Królestwo Polskie.

— Z Warszawy dnia 4. lipca. —

Zwłoki ś. p. z książąt Lubomirskich hrabiny Stanisławowej Potockiej, już od niejakiego czasu przywiezione do Wilanowa, w tych dniach nroczyć się będą złożone na wieczny spoczynek w kaplicy, będącej nasmentarzu wilanowskim, obok zwłok czcigodnej jej małżonka.

Rossyja.

Przez najwyższy ukaz do kapituły rosyjskich cesarskich i królewskich orderów, d. 20. maja, rektor wileńskiego uniwersytetu, rzeczywisty radzca stanu, Pelikan, w nagrodę odznaczając się gorliwością służby i trudów przez zwierzchność zaświadczonych, i po uznaniu godnym przez komitet ministrów, najlaskawiej mianowany kawalerem orderu Ś. Włodzimierza 3 stopnia. — Dnia 27. maja, obywatele gub. podolskiej książęta Czetwertyńscy, Konstanty, kawalerem orderu Ś. Włodzimierza 3 klasy, Godfred, kawalerem orderu Ś. Anny 2 klasy, za okazane przez nich, w czasie wybuchłego w 1831 roku w tej gubernii powstania, staranne współdziałania i pomoc prawej władzy, ku przywróceniu zakłóconej spokojuści, tudzież chlubną

i czynną gorliwość. — Książę Lieven i hrabia Matuszewicz udarowani zostali przez najjaśniejszego cesarza Wszech Rossyj orderem, pierwszy Ś. Andrzeja, a drugi Ś. Alexandza Newskiego.

Ameryka.

Dz. *Washington Intelligencer* donosiz Callao z d. 12. stycznia, że teraz wszystkie rządy na owych brzegach Ameryki mocno są ustalone, i że bandera północno-amerykańska wszędzie jest szanowaną.

Zjednoczone Stany Ameryki północnej.

Prezydent przesłał kongresowi poselstwo, z oznajmieniem, że na przełożenie sekretarza stanu, okręty portugalskie, przybywające do portów Zjednoczonych Stanów, powinny być wolne od opłaty beczkowego, ponieważ tego samego doznają okręty północno-amerykańskie w Portugalii.

Dz. *Washington Telegraf* donosi co następuje: »Gdy się w d. 14. maja izba reprezentantów odroczyła, i deputowany z państwa Tennessee, p. Arnold, szedł ze schodów, napadł go major Meard, z którym przymówił się wciągu rozpraw; ostatni chciał go uderzyć kijem po głowie. Lecz p. Arnold uniknął ciosu i wybił przeciwnikowi łaskę z ręki. Tu dobył pistoletu z kieszeni i strzelił do p. Arnold; kula przesnęła się po ręce aż do łopatki i zdarła mu kawałek ciała. Ponieważ p. Arnold obawiał się, iż nieprzyjaciel jego może jest drugim pistoletem zbrojny, rzucił się więc na niego, i pchnął go kilka razy szpadą z łaski, aż się złamała. Powalił więc p. Heard na ziemię i byłby go zapewne zabił, gdyby go nie był arestował generał Duncan z państwa Illinois. P. Heard został także ujęty i do więzienia zaprowadzony.«

Wspomniane pismo zawiera uchwałę państwa Maryland, względem wolnych Ngrów i niewolników. Wszystkim osobom tych pokoleń zabroniony jest przystęp do państwa Maryland. Gdyby pomimo tego zakazu Neger wstąpił na ziemię tego państwa, i zabawiał dni 10, powinien będzie za każdy tydzień pobytu swego zapłacić kary pieniężnej po 50 dolarów,

agdyby nie był w stanie, na tak długo będzie przedany, dopóki dochód z przedaży nie pokryje kary. Zaden Neger nie może być na przyszłość do służby przyjęty, i każdy, który po 1. czerwca b. r. w jakiejby służbie pozostanie, powinien być panu swojemu odebrany i do Liberii odesłany.

Hiszpanija.

Gazety madryckie z d. 14. czerwca zawierają następujące oświadczenie: »Ponieważ walka dwóch braci, książąt portugalskich, jest bliżką, eskadra angielska, która stała na Tagu na kotwicy, opuściła tę rzekę i stanęła pod skałą Lizbony. Wzmocnioną została w podwójnym zamiarze: bronić interesów poddanych angielskich, i opierać się interwencji jakiego bądź mocarstwa, oświadczając, iż tylko w ostatnim przypadku oddali się od ściślej neutralności, którą sobie obrała. Król, pan nasz, ożywiony temi samemi zasadami, przyjął także podobny polityczny systemat. Król jmc. dozwolając Portugalczykom załatwić między sobą to pytanie, nie może w przewidzeniu swoim i troskliwości zostawić przypadkowi przyszłe zdarzenia, ponieważby łatwo zaburzyć mogły spokojność jego ludów. Chcąc je więc zasłonić od wszelkiego napadu, rozkazał król, aby wojsko hiszpańskie, rozłożone dotąd na różnych punktach pogranicznych Portugalii, tworzyło korpus obserwacyjny, i w tym celu mianował generała i szefów, którzy tém wojskiem dowodzić powinni. W téj mierze postępuje król jmc., idąc za poradą rozumu, zupełnie zgodnie z mądrými środkami ostrożności, jakie obrał dostojny sprzymierzeniec, król angielski, chociaż w mniejszym stopniu podejrzenia. Wojsko to pozostanie niewzruszenie nieutralnym i wstrzyma się od wszelkiej interwencji. Gdyby zaś nagła wymagała konieczność, lub jakie mocarstwo mieszało się do téj walki, wtedy odeprze gwałt z szlachetnym zapałem i wytrwałością, które zawsze Hiszpanów odznaczały, gdy za słuszność walczyli. Monarcha nasz szanuje prawa drugich monarchów, lecz nie dozwoli nigdy, aby prawa jego zapoznawano, lub aby naruszano spokojność jego ludów.«

Wielka Brytania i Irlandyja.

Na posiedzeniu izby wyższej w d. 21. czerwca oznajmił margr. Wellesley izbie, że król jmc. w następującą środę, d. 27., przyjmie adres obudwóch izb parlamentu. — Na wniosek hr. Shaftesbury wysłano poselstwo do izby niższej, aby ją o tém postanowieniu zawiadomić.

Podług *Courier* poczyniono wszystkie przygotowania do rozwiązania parlamentu; wszelako takowe nie nastąpi przed przyszłym październikiem lub listopadem. Dodychczasowi kandydaci bardzo pomyślnie dla ministeryjum wypadli.

Dnia 21. czerwca odbyło się pod przewodnictwem lorda-majora posiedzenie rady gminnej starego miasta Londynu, na którym zrobiono jednogłośnie następujące postanowienie. »Rada gminna starego miasta Londynu dowiedziała się z uczuciami największej niechęci i obrzydzenia o szatańskim zamachu, który nie dawno uczyniony był na osobę jkmości, króla Wilhelma, naszego najlaskawszego monarchy, i gdy się pociesza, że zamiary mordercze szkaradnego zbrodniarza przez opatrność zniweczone zostały, nie może pominąć tego, ażeby nie wyraziła z tego swojego niezmyślonego żalu, iż jest poddany taki, co był zdolny tak haniebnego i zradnego zamiaru, oraz iżby nie okazała swojej szczerzej radości, że jkmość uchronił się szczęśliwym sposobem od nieszczęsnych wyników z tąd mogących skutków. — Rada gminna uchwaliła za tém, ażeby jkmości podany był uniżony, przynależny i prawny adres z życzeniem szczęścia, względem owego zradnego zamachu na osobę jkmości, oraz z szczerą radością, że boska opatrność raczyła jkmość ustrzedz łaskawie.«

Planem ministrów jest, przedsięwziąć znaczne redukcye w administracyi publicznej. Stosownie do tego lord Lifford, pułkownik Campbell i W. Parish, przestali być komisarzami biurowymi administracyi, które urzędy długo sprawowali, i otrzymają pensyje.

Globe donosi z Wysp Azorskich, iż tamże przybyła fregata portugalska o 20 działach, która w d. 13. maja z Tagu do Rio de Janeiro była odplynęła, i oświadczyła się za sprawą Donny Maryi.

Generał hr. Woronzow, poprzednik księcia Lieven na urzędzie posła przy dworze londyńskim, w wieku lat 85, a hr. Scarborough w wieku 76 lat zmarli w Londynie.

Dzielnik *True Sun* zaprzecza rozniesionej w dniu tym wieści o śmierci Waltera Scotta. Wiadomości w domu jego zasiągane okazały przeciwnie, że Walter Scott w zdrowiu noc przepędził.

Francyja.

Journal du Commerce wyraża: »Dziś (26.) rozeszła się powszechna wieść, że na radzie, mającej się odprawić pod przewodnictwem króla, do której wezwano pp. Talleyranda i Du-

pin, uchwalone będą ważne rozporządzenia. Dzisiejszego wieczora mówią, iż uchwalono ostatecznie następujące kombinacje: P. Dupin starszy jest zachowawcą pieczęci i prezydentem rady; p. Barthe, ministrem publicznego oświecenia; p. Thiers, ministrem handlu i robót publicznych; p. d'Argout, ministrem skarbu; p. Girod (de l'Ain), prezydentem rady stanu bez portefeuille. PP. Soult, Rigny, Sebastiani i Montalivet zatrzymali swoje portefeuille. Zdaje się, że wszystkie starania w celu namówienia p. Talleyranda, aby przyjął prezydencję rady, były daremnymi, cośmy przewidywali. Słychać, że rada, wycieńczona tym dotkliwym porodem, nie mogła się zgodzić na to, co przedsięwziąć należy ze stanem obłączenia. Podobieństwem do prawdy, iż sąd kasacyjny położy koniec wszystkim tym niepewnościom.

Względem odmian w ministerjum, o których teraz często namieniają gazety paryżkie, mówi *Journal des Debats* z dnia 27. czerwca: „Uwaga publiczności zwrócona jest na wieści względem ważnych modyfikacyj, jakie zająć mają w ministerjum. Wymieniają mnóstwo imion i wyczerpano już wszelkie kombinacje, które mają podzielić ośm portefeuilles pomiędzy ośm osób. Nie wierzymy, aby o tём całkowitem odnowieniu teraźniejszego gabinetu była mowa; gdyby nawet niektóre nowe imiona do gabinetu były powołane, nie potrzebujemy zapewniać, że wszystkie należą do większości izby. Pod rządem reprezentacyjnym nie masz żadnych innych kandydatów do ministerjum, i opinia publiczna już ich wymieniła, a my nie mamy potrzeby onych oznaczać. Życzymy mocno prędkiego ukończenia rozporządzeń, których modyfikacja ministerjalna wymaga. Tajemnica w takich układach nie dość jest ściśle zachowywaną, i nadaje położeniu chwilowemu charakter prowizoryczny, a Francya chce czegoś stanowczego.“

Izba radna pierwszjej instancji po wysłuchaniu pierwszego zdania sprawy w procesie pp. Chateaubriand, Hyde de Neuville i Fitzjames, uchwaliła dnia 26. czerwca instrukcyję dodatkową. Wszyscy trzej badani byli powtórnie dnia 26. przez sędziego instrukcyjnego, pana Poultier. PP. Fitzjames i Hyde de Neuville, którzy mocno są chorzy (p. Fitzjames dostał cholery) odesłani zostali do prywatnego szpitala. Sam tylko pan Chateaubriand został w ~~prywatnym~~ policji.

Pewien dziennik departamentowy mówi: Pan Chateaubriand odebrał na kilka dni przed swoim uwieszeniem list od swojego znajo-

meo i postrzegł, że był odptęczętowany. Udał się do ministra spraw wewnętrznych dla uskarżenia się na nadwężenie tajemnicy listowej. Pan Montalivet przedstawiał sławnemu autorowi, że przybycie księżnej Berry do Francji postawiło go w krytycznem położeniu, i że go we własnym jego interesie prosi, aby się na kilka miesięcy udał do Szwajcaryi, z kąd bez przykrości będzie mógł znowu powrócić. Pan Chateaubriand miał odpowiedzieć, że już sama ta okoliczność, iż księżna Berry znajduje się we Francji, jest dlań dostateczną, aby się nie oddalał. Wyrażenie to może dostatecznie objaśnić to, co powiedział agentom policji, gdy do niego weszli: Oczekiwałem waćpanów. Komisarz policji udał się w dniu 23. czerwca do mieszkania St. Symonistów w Menilmontant, aby ich miejsce zgromadzenia zamknąć. P. Enfantin oświadczył, iż zwyczajnie zbierają się pod gołem niebem. Władza nie chce dozwolić, aby więcej nad 20 Symonistów mieszkało w jednym domu.

Courier français pisze z Nimes pod dniem 19. z. m., iż tego dnia przetrzasano seminarjum i gmach biskupi. *Neuveliste* mówi, iż szukano tamże znamienitej damy, lecz jej nie znaleziono.

Dz. France meridionale pisze, że jeden z synów p. Bourmont pojmany został w Cerdaigne na samej granicy hiszpańskiej.

W paryżkim szpitalu Val-de-Grâce uczyniono ważne w patologicznej anatomii odkrycie, iż kości wszystkich zmarłych z cholery, są wewnątrz koloru czerwonego, i tkanki ich wydają się napuszczonemi tąż barwą, jak gdyby zapalenie ich było przyczyną śmierci.

Szwajcaryja.

Wielka rada kantonu Thurgowija nadała indygenat hrabi St. Leu (Ludwikowi Napoleon).

Holandya.

Z Hagi donoszą pod dniem 23. czerwca, iż rada gabinetowa, na której znajdował się dzisiaj książę Oranii, trwała kilka godzin; naradzano się na niej względem ostatecznego postanowienia w sprawach belgijskich, jako też względem odpowiedzi, którą gabinet ma dać konferencyi londyńskiej. Słychać, że książę wyjedzie dzisiaj wieczorem do głównej kwatery. O treści protokołów konferencyi, niedawno wygotowanych, nie masz nic pewnego, wszelako rozchodzi się wieść, iż propozycje konferencyi tego są rodzaju, że Holandya nie może się nimi kontentować. Publiczność z natężeniem oczekuje przyszłości; niepewność daje powód

do różnych wniosków; każdy przejęty jest ważnością terażniejszej chwili; ogólnie zaś polegają na roztropności rządu, który znowu ze swej strony na narodzie polegać może.

Nowa Gazeta Amsterdamska z dnia 14. czer. donosi w przypisku: »Właśnie teraz udzielają nam listu, datowanego dnia dzisiejszego z Hagi, który donosi, że na radzie wczorajszej gabinetowej uchwalono nieprzyjąć najnowszych propozycji konferencji. W Hadze mówiono także o zwołaniu stanów jeneralnych.

W dniu 19. ukazał się angielski kuter z kilkoma angielskimi sternikami w zatoce Flesyngi. Poruszenia tego statku uważano dokładnie. — W dniu 20. puścił się znowu na morze: konwojował go królewski bryg de Bruk.

Dziennik *Emancipation* z dnia 24. czerwca donosi: Lekki statek, który wypłynął z portów angielskich i ma na pokładzie 16 najtków, w tej chwili zatrudnia się wymierzeniem głębokości Skaldy. Dowiadujemy się, że okręt ten chciał w porcie Flesyngi zarzucić kotwicę, lecz nie był przypuszczony.

Ces. ross. wice-admirał, hr. Heyden, udał się przez Amsterdam do Helder.

Niemcy.

Ces. austriacki poseł prezydujący na sejmie Związku niemieckiego, hr. Münch-Bellinghausen, przybył w dniu 24. lipca z południa z Wiednia do Frankfortu.

Zgromadzenie związku niemieckiego odbyło dnia 28. czerwca pierwsze posiedzenie od czasu powrotu ces. austr. prezydującego posła, hrabi Münch-Bellinghausen.

W d. 18. czerwca obchodzono w Hanowerze rocznicę bitwy pod Waterloo z wielką uroczystością i w tym dniu odsłonięto pomnik Waterloo.

Na posiedzeniu pierwszej izby, hanowerskiego zgromadzenia stanów z d. 19. czerwca uchwalono, na raport komisji skarbowej, zezwolić na pobór podatków na rok, na wydatki zaś uprzednio tylko na sześć miesięcy, i komisją skarbową powiększyć 2 członkami z każdej izby.

W drugiej izbie hanowerskiej uczyniono wniosek do utworzenia gwardii obywatelskiej w całym królestwie hanowerskim, tudzież drugi do pobierania podatku od psów i koni zbytkowych. Z summy, wyznaczonj na następne półrocze na wojsko, wymazano 40,000 talarów. Tajny radca kancelaryi, Wedemeyer, rzekł przy tej sposobności, że historia świadczy, iż Niemcy w chwili potrzeby nie byli do wojny przygotowani, a do takich uzbrojeń nie każda chwila dogodna. Może zdolają Prussy uzbroić się

w każdej chwili, lecz nie małe państwa. Tymczasem niepodobna, aby zmniejszyć wojsko, jak wnoszono, na 13000 ludzi. Takie wojsko nie możnaby wysłać w pole, jeźliby go więcej nie było; a gdyby i tak mogło być, natenczas nie zostanie ani jeden żołnierz, a Hanower byłby wystawiony na każdy napad nieprzyjaciela. Zbytńia ilość oficerów w jeździe, na którą się uskarżają, nie jest tak znaczną. W Hanowerze przypada na 18 ludzi jeden oficer, w Württembergu na 19 jeden, a w Saxonii na 20 jeden oficer. Jazda ma na przypadek wojny zupełną liczbę oficerów, ale nie piechota.

Na posiedzeniu stanów elektorsko-heskich z d. 14. czerwca przełożył znowu komisarz sejmowy projekt do ustawy względem gwardii obywatelskiej i wyraził przy tém życzenie, aby istniejący wydział był upoważniony do naradzania się dalszego w tej mierze z komisarzami rządowymi, ponieważ nie można wątpić, iż tym sposobem nastąpi zgoda względem niektórych spornych punktów, które się tylko po większej części pojęcia tyczą. Rząd postanowił mocno nadać życie konstytucyi i utrzymać kraj przy wszystkich dobrodziejstwach, nadanych mu przez dostojnego założyciela. Zgromadzone stany są tym samym sposobem myślenia ożywione, i tylko równe współdziałanie i jednogodne postępowanie przyczynić się musi do pomyślności i zbawienia ojczyzny. — Przy sprzeciwianiu się mocnym kilku członków uchwalono ten projekt przesać wydziałowi do rozpoznania, aby na następnem posiedzeniu zdano z niego sprawę.

Gazeta Kaselska z d. 15. czerwca donosi: Ustawa o gwardii obywatelskiej, po zdaniu sprawy referenta wydziału, pana Scheuch II., i po dyskusjach względem spornych punktów, została przez zgromadzenie stanów większością 32 głosów przeciw 2 przyjęta, i jak słyhać, otrzyma sankcyję monarchy.

Podług listów prywatnych ze Spiry w Gazecie Powszechnj, został także i Wirth uwieczniony i odprowadzony przez dwa szwadrony jazdy. Stawił się on dobrowolnie. Grosse uciekł tylnymi drzwiami. Mieszkańcy nigdzie się władzom nie opierali, chociaż wszędzie wzywano ich do uzbrojenia się, co zajęć miało w całych obwodach. Kilka gmin protestowało się w dobitnych wyrazach przeciw ostatniemu oświadczeniu ministeryjum. Protestacyja Neustadzianów, dla której dziennik duicm naprzód zabrano, jest litografowana w obiegu. Może także być sądom wydani: Schüller, Savoye i Geib, i wydano rozkazy do onych aresztowania.

Król. bawarski feldmarszałek, książę Wrede,

zjechał w dniu 26. czerwca do Spiry. Nowy jeneralny kommissarz spodziewany był tamże w dniu 27. Feldmarszałek odprawił w dniu 27. mustrę nad wszystkiemi wojskami, które nowo przybyły do cyrkułu Reńskiego.

Najnowsza gazeta Spirska donosi ze Spiry pod dniem 28. czerwca: Wczoraj o godz. 10. odbył się przegląd wojska nowo przybyłego do obwodu Renu. Składa się ono z pierwszego batalijonu 14. liniowego pułku piechoty, z 2go, 3go i 5go szwadronu 6go pułku lekkiej jazdy i z dwóch lekkich bateryj 2go pułku artylerji. Postawa i zręczność tego wojska jest wyborna. Dzisiaj wprowadzano uroczystie nowo - mianowanego komisarza jeneralnego, barona Stengel i naczelnego dowódcę wojska, stojącego w Bawaryi reńskiej, jenerała lejtnanta Lamotte. Królewski komisarz dworu, feldmarszałek książę Wrede, miał przy tej sposobności mowę do urzędników, zgromadzonych z sześciu wschodnich ziemiańskich komisaryatów powiatowych obwodu (między którymi znajdowali się także radcy ziemiańscy), w której między innemi przyganiał w oświadczeniu ostatniej rady ziemiańskiej to wyrażenie się: »że rząd zaufanie narodu utracił« oraz postępowanie wielu deputowanych Bawaryi reńskiej przy zgromadzeniach stanowych.

Na wniosek król. jeneralnego prokuratora, król. bawarski sąd appellacyjny cyrkułu Reńskiego w Dwóch Mostach, postanowił w dniu 10. czerwca: »aby przedsięwzięte było śledztwo przeciw dr. Ernest Gross w Pirmazens, i J. F. Rost, introligatorowi w Dwóch Mostach, przeciw ostatniemu, jako redaktorowi i nakładcy dziennika w Dwóch Mostach wychodzącego pod nazwą: *Anzeiger*, z powodu obwinienia, iż przez pisma drukowe do obalenia lub odmiany rządu państwa lub następstwa tronu, lub uzbrojenia obywateli przeciw królewskiej władzy krajowej, lub do jakiej bądź zbrodni przeciw bezpieczeństwu kraju zachęcali, jakoteż przeciw tym wszystkim, względem których są bardzo dostateczne doniesienia, iż podczas uroczystości w Hambachu w d. 27. maja, lub następnie, tamże lub gdzie indziej mowami na miejscach publicznych, lub zgromadzeniach publicznych, lub przez pisma drukowe, do takich samych wyżej wymienionych zbrodni zachęcali, albo w zamiarze onych urczywiszczenia zostają w związku. Sąd upoważnia do tego śledztwa radcę Alojzego Molitora do pełnienia instrukcji sądowej, dla wysłuchania lub kazania wysłuchać świadków, obwinionych badać, wszystkie, jakie mogą być, dowody i doniesienia rozpoznać, i wedle okoliczności

wydać rozkazy do przystawienia, aresztowania i uwięzienia.»

Turcyja.

Odebrane podług *Moniteur Ottoman* z St. Jean d'Acre w Konstantynopolu z pierwszych dni maja doniesienia, zawierają co następuje: »Gubernator tego miasta, Abdullah pasza, otrzymał wiadomość, że Ibrahim pasza oddalił się z częścią swojego wojska od tej twierdzy i udał się sam do Balbeku i w okolicę góry Libanu. Zrobił więc z małą częścią swojej załogi wycieczkę, zajął stanowisko, jakoby z tą garstką chciał wysterz stoczyć, i zwałił nieprzyjaciela aż na wystrzał działowy pod twierdzą. W tej chwili rzuciła się reszta załogi szybko z po za murów, a bateryje twierdzy rozpoczęły silny ogień; korpus egipski został jakby piorunem rażony widząc się raptownie otoczonym, poniósł wielką stratę i w największym nieładzie pierzchnął. Abdullah pasza zburił część fortyfikacyj oblężenia, zagwoździł działa i uprowadził z sobą działa polowe i wozy amunicyjne. Gdy raport ten odesłał, nie było widać żadnego korpusu nieprzyjacielskiego wkoło twierdzy St. Jean d'Acre; Egipcjanie cofnęli się daleko od twierdzy, dla wynagrodzenia straty i oczekiwania posiłków; Abdullah pasza zaś zajmował się mocno naprawianiem fortyfikacyj, które od początku oblężenia mocno były uciępiwały.«

O działaniach wojska wielkiego sułtana w Anatolii donosi *Moniteur Ottoman* co następuje: »Od 5. do 8. maja przybyły różne korpusy wojska do Koniah; i stanęły obozem na wielkiej równinie poza miastem. Mieszkańcy wyszli o kilka mil z okolic naprzeciw wojsku, przyjęli je z radością, która nie każe powątpiewać o wrażeniu, jakie sprawił na mieszkańcach podziwiania godny porządek i przykładna karność wojska. W d. 10. odprawił feldmarszałek Hussein pasza swój wjazd do Koniah; podczas tego wjazdu było 40,000 ludzi pod bronią. Niezliczone mnóstwo ludu obecnem było temu nowemu widowisku, i widziano wyraźnie, jakie wrażenie uczyniła na nich wspaniałość tego zbrojnego wojska. Stan zdrowia wojska jest dobry, a postępowanie jego wyborne. Wszystkie pułki ożywione były najlepszym duchem i życzyły sobie forsownemi marszami zbliżyć się ku nieprzyjacielowi. Z Konstantynopola aż do Koniah, w pochodzie przeszło 360 mil, ani jeden nie zbiegł. W d. 12. maja opuściła miasto Koniah brygada Bekir paszy i ruszyła w pochod. Inne korpusy wyruszają za nią z kolei, w przerwie czasu po dni dwa. Z Koniah

do Antiochii liczą 28 stanowisk; lecz przez rozporządzenie feldmarszałka, który może ulega niecierpliwości wojska, i pomimo gorącej pory roku każe im długie odbywać pochody; liczbą tą na mniejszą będzie zredukowana. Korpus obserwacyjny, zebrany początkowie w Adalia, połączy działania swoje z działaniami głównego wojska. Na wszystkich punktach, przez które dotąd wojsko przechodziło, znajdowało się podostatkiem żywności, a podział onej dzieje się z największą sumiennością. Szósty pułk piechoty linijowej, dowodzony przez pułkownika Ferhard bej, a którego było przeznaczaniem połączyć się w Adalia z wojskiem pod sprawą generała brygady Haydar paszy, jest uzupełniony i wsiadł na flotę; w miejsce tego pułku postano do Adalia znajdujące się w Smyrnie batalijony i batalijon będący w Sylistryi pod rozkazami Mehmed paszy. Pozycja ta tworzy środkowy punkt działań czynnego wojska; zaraz z początku uznano jego ważność i pierwsze dyspozycje wojskowe miały na celu osadzenie tego miejsca. Z Adalii można z łatwością wysłać wojska na wszystkie punkta syryjskich i egipskich brzegów. Z powodu wielkich korzyści tego stanowiska zbiorą się tamże nowe siły wojenne i tworzyć będą wojsko odwodowe, które na wszystkie punkta, gdzie potrzeba wymagać będzie, zostanie postawem. Podług ostatniego raportu feldmarszałka z Koniah rozmaite korpusy wojska ruszyły w następującym porządku do Antiochii: W d. 14. wysła brygada piechoty Bekir paszy z drugim pułkiem jazdy, pod dowództwem pułkownika Izmec beja; w d. 16. silna brygada wojska nieregularnego, piechoty i jazdy, pod rozkazami wielkorzędzcy Sylistryi, Mehmeda paszy, który przed kilką dniami przybył z Adalia do głównej kwatery; w d. 20. brygada piechoty Skender paszy i pułk szósty jazdy dowództwa pułkownika Mehmed Ali beja; przy tej brygadzie znajduje się dywizja generała Mehmed paszy; w d. 24. brygada piechoty Nedsib paszy i dziewiąty pułk jazdy dowództwa pułkownika Mustafy beja; d. 28. brygada piechoty gwardyi pod rozkazami Dilawer paszy i pierwszy pułk jazdy gwardyi. Rządy z tych korpusów; ma dostateczną ilość baterij, wozów amunicyjnych i kompanij rzemieślników wojskowych. Feldmarszałek ruszy po wyjściu brygady gwardyi ze sztabem jeneralnym i resztą jazdy.“

Wiadomości handlowe i przemysłowe.

(Nieurzędowe.)

Lwów d. 9. lipca 1832. — Na targu dzisiejszym było 116 wołów. Jednego wołu płacono po 55—85 zr. w. w.; z których jeden mógł wydać mięsa 11—15, łoju 1—2 kamieni.

Na targu dnia tego byli kupcy z Polski, którzyby woły byli kupowali, gdyby ich więcej było przypędzonych. Słychać, że mają zamiar zakupienia znacznych partij do Polski.

Tarnopol d. 5. lipca 1832. — Ilość rozmaitych towarów na tarnopolskiej wadze miejskiej w miesiącu czerwcu 1832 odważonych i terazniejsze tychże ceny:

Wolny ordynar. 170 cetn. od 12 do 16 zr.; detto. średniej 300 cetn. od 60 do 80 zr.; lnu 180 cetn. od 7 zr. 36 kr. do 8 zr. 24 kr.; miodu czyszczonego 35 cetn. 15 zr. 12 kr.; detto. nieczyszczonego z woskiem 100 cetn. 16 zr.; oleju 15 cetn. 10 zr. 24 kr.; skór cielecych 25 cetn. 36 zr.; wosku 109 cetn. 60 zr.; łoju topionego 50 cetn. 18 zr. 24 kr.; blach miedzianych 20 cetn. 50 zr.; mydła kamień lwowski po 3 zr. mon. konw.

Czerniowce d. 7. lipca 1832. — Ceny targowe w wal. wiedz. — Pszenicy korzce 7 zr.; żyta 4 zr. 40 kr.; jęczmienia 3 zr. 20 kr.; owsa 1 zr. 38 kr.; kukurudzy 4 zr. 36 kr.; prosa 7 zr.; hreczki 3 zr. 36 kr.; kartosli 1 zr. 20 kr.; grochu 8 zr.

Szumówki wadra 2 zr. 30 kr.

Świec łojowych cetnar wiedz. 32—33 zr.; łoju cetnar wiedz. 30—31 zr.

Pierwszy i główny jarmark na Ś. Piotr i Paweł o. g., który się d. 12. lipca zaczyna i przez 14 dni trwa; obiecuje bardzo wiele, gdyż już teraz przybywa wielu obcych nie tylko z przyległych cyrkułów, lecz także z Multan i Besarabii, z którymi roku przeszłego z powodu panujących tam chorób zaraźliwych i nieussek domowych handel był utrudniony, a u nas dla panującej cholery jarmarki się nie odbywały; teraz zaś tak w owych krajach jak u nas najlepszy jest stan zdrowia i handel z niemi ożywiać się zaczyna, ile że ten osobliwie jarmark od lat wielu należy do rzędu najwspanialszych tak w przyległych cyrkułach, jakoteż w wyżej rzeczonych prowincjach.

WIDOWISKA we LWOWIE.

Teatr niemiecki. — Dziś: *Der Freyschütz*, opera w 3 aktach.